

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan vuosi 2023

Sisällys

Selvisimme hyvin ensimmäisestä vuodesta	1	Kehitimme määrätietoisesti palveluja	9
Näin järjestämme palvelut	2	Kuuntelimme asiakkaitamme	12
Tätä tavoittelemme 2023–2025 ...	3	Huolehdimme ympäristöstä	12
Hyvän elämän tekijät	4	Organisaatiomme	13
Kestävää taloutta haasteellisessa toimintaympäristössä	5		
Miljoonia asiakaskohtauksia	8		

Selvisimme hyvin ensimmäisestä vuodesta

”

Roolimme helsinkiläisten arjen turvallisuuden edistämisessä ja varmistamisessa vahvistui, kun Helsingin sosiaali- ja terveystoimiala ja pelastuslaitos yhdistyivät osana kansallista sote-uudistusta. Ammattilaistemme yhteisellä työllä pystyimme tarjoamaan helsinkiläisille entistä vahvempaa tukea heidän arkeensa”, toimialajohtaja **Juha Jolkkonen toteaa.**

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan ensimmäinen toimintavuosi on takana.

Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialaan liitettiin vuoden alussa ruotsinkielistä kehitysvammaisten palvelua tuottavan Kärkullan kuntayhtymän tehtäviä. Opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalvelut jäivät kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle, vaikka niiden järjestämisvastuu ja rahoitus siirtyivät uudelle toimialallemme.

Toimialamme on osa Helsingin kaupunkia, mutta taloutemme on eriytetty kaupungin taloudesta.

Uudellamaalla toteutettiin erilliskäytäntö, jossa erikoissairaanhoidon palvelut Helsingille ja Uudenmaan hyvinvointialueille tuottaa HUS-yhtymä. Teemme tiivistä yhteistyötä Uudenmaan hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän kanssa.

Näin järjestämme palvelut

Järjestämme palveluja **675 000** helsinkiläiselle.

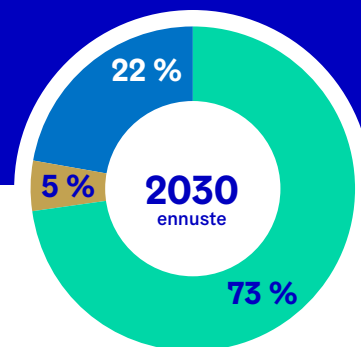
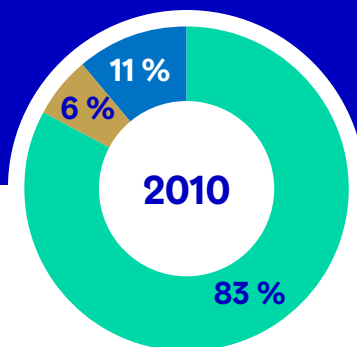
Tuotamme **hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta** helsinkiläisille vahvalla osaamisella ja yhteistyöllä.

143

rekisteröityä äidinkieltä

Toimintaamme ohjaavat **kaupunkistrategia** ja **palvelustrategia**.

● Suomi ● Muu kieli ● Ruotsi

77%

väestönkasvusta viimeisen 10 vuoden aikana on lähtöisin muualta Suomesta ja maailmalta.

Palvelustrategian lähtökohtana on, että Helsingin palvelut vastaavat entistä paremmin asukkaiden tarpeisiin.

Palvelustrategiassa kuvataan, miten varmistamme kaupunkilaisille yhdenvertaiset, toimivat ja laadukkaat palvelut.

Järjestämme helsinkiläisille lain edellyttämät sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palvelut.

Osan palveluista tuotamme itse ja osan hankimme yksityisiltä tai kolmannen sektorin palveluntuottajilta.

Johdamme, seuraamme ja ohjaamme palveluja jatkossa yhä enemmän kokonaisuutena.

Toteutamme palveluja aiempaa suunnitelmallisemmin, jotta ne riittävät kaikille niitä tarvitseville.

Valtio rahoittaa lain edellyttämät sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palvelut.

Käytämme rahaa taloudellisesti, vastuullisesti ja vaikuttavasti. Tarjoamme parhaat mahdolliset palvelut sillä rahalla, joka Helsingillä on käytettävissä.

Tätä tavoittelemme 2023–2025

Palvelut saa nopeasti ja sujuvasti.

Kaikki palvelumme ovat laadukkaita, turvallisia ja yhdenmukaisia riippumatta siitä, mikä taho ne tuottaa.

Tunnistamme asukkaiden palvelutarpeet.

Kuuntelemme asiakkaita ja ohjaamme heidät oikeaan palveluun.

Palveluja tarjoaa hyvinvoiva, osaava ja riittävä henkilöstö.

Järjestämme palvelut suunnitelmallisesti, taloudellisesti ja läpinäkyvästi.

Tarjoamme yhdenvertaiset suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

Digitaaliset yhteydenottokanavat ovat käytössä ympäri vuorokauden. Vastaamme niiden kautta tuleviin yhteydenottoihin kahden arkipäivän kuluessa. Varmistamme sujuvat palvelut myös niille asiakkaille, jotka eivät käytä digitaalisia palveluja.

Hyvän elämän tekijät

15 000

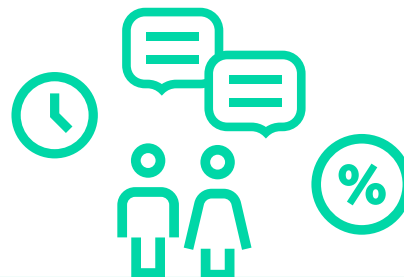
aitojen tekojen ja kohtaamisten ammattilaista työskenteli meillä vuoden 2023 lopussa.

75 % henkilöstöstämme suosittelisi meitä työnantajana. Henkilöstökyselyn mukaan työ on merkityksellistä, työyhteisö koetaan voimavarana ja olemme kehittyneet valmentavassa johtamisessa.

80 ulkomailta rekrytoitua työntekijää aloitti ikään-tyneiden palveluissa. Henkilöstön saatavuus vaikeutui entisestään, joten edistimme kansainvälistä rekrytointia. Lisäsimme oppisopimuskoulutusmahdollisuuksia ja aloitimme ruotsinkielisen lähihoitajaoppisopimuskoulutuksen.

>67 000

koulutuskertaa: työntekijämme olivat koulutuksessa keskimäärin 2,5 päivää vuoden aikana.

Palvelukokonaisuus	Henkilöstömäärä	Prosenttia
Pelastustoimi	752	5
Toimialan yhteiset palvelut (hallinto)	939	6
Perhe- ja sosiaalipalvelut	3 838	26
Terveys- ja päihdepalvelut	3 608	24
Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut	5 775	39
Yhteensä	14 912	100

Taulukko 1. Henkilöstömäärä 29.12.2023

Kestävää taloutta haasteellisessa toimintaympäristössä

Järjestämiemme palvelujen kokonaisrahoitus muodostui valtionrahoituksesta, asiakasmaksutuloista ja muista toimintatuotoista, kuten hankeavustuksista.

Kokonaismenot
2 800 milj. €

Tulot
231 milj. €

Valtion kokonaisrahoitus
2 601 milj. €

sis. HUS-yhtymälle kohdennetun erikoissairaanhoidon rahoituksen

Tilikauden tulos 29 miljoonaa euroa ylijäämäinen (sis. poistot)

Talouden ennustaminen oli ensimmäisen toimintavuoden aikana haastavaa. Valtionrahoitus muuttui kolme kertaa ja talouden toimintaympäristössä ja ohjauksessa tapahtui muutoksia.

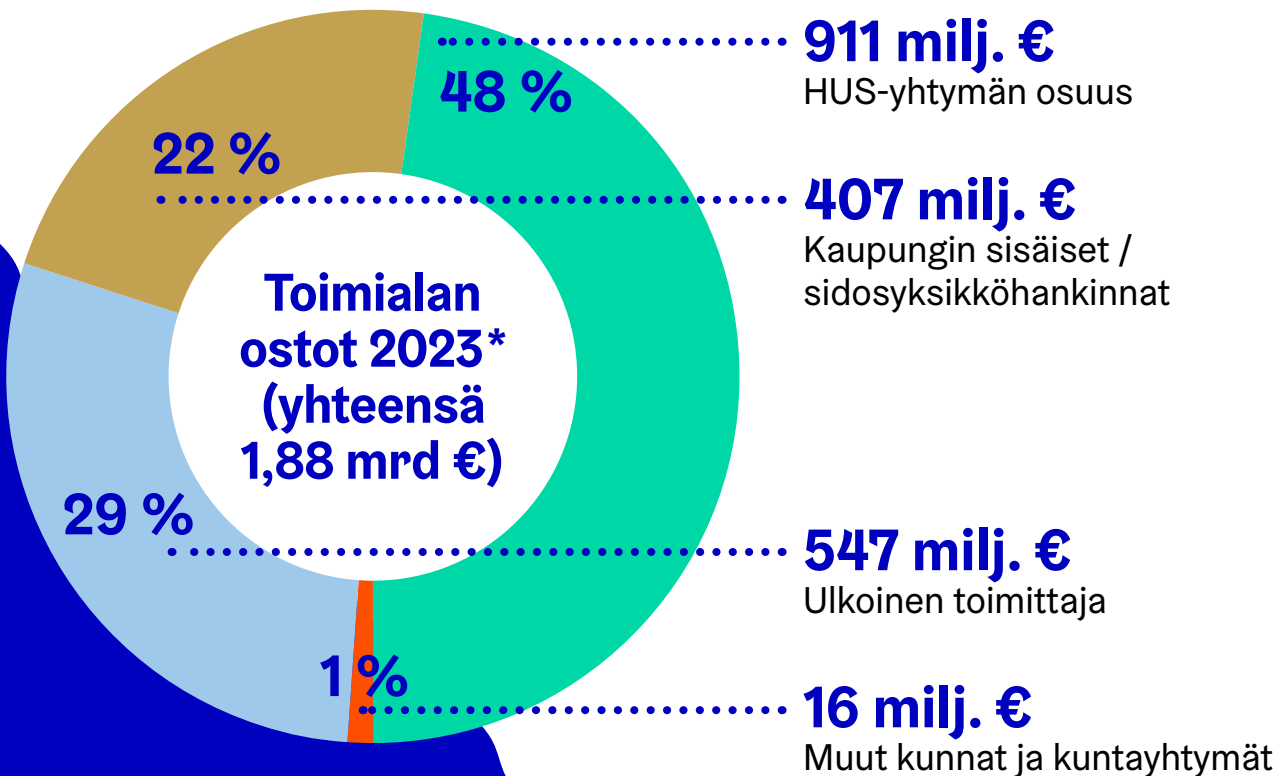
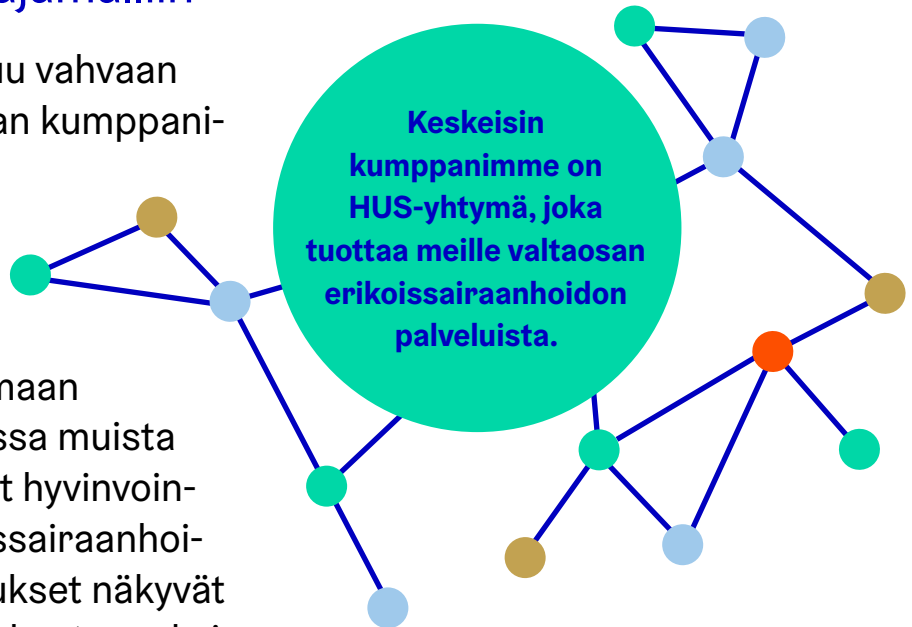
Vuoden ensimmäinen talouden ennuste näytti merkittävää alijäämää. Näistä lähtökohdista valmistelimme valtion edellyttämän muutosohjelman taloutemme sopeuttamiseksi vuosille 2023–2026. Muutosohjelmaan koottiin yli sata mahdollista toimenpidettä tulojen lisäämiseksi tai menojen sopeuttamiseksi. Myös henkilöstöllä oli mahdollisuus esittää säästöehdotuksia ideaboksin kautta.

Taloutemme toteutui lopulta ennakoitua parempana. Saimme arvioitua enemmän asiakasmaksutuloja ja etupainotteisesti valtionavustusten korkotuottoja. Onnistuimme myös ensimmäisissä sopeutustoimenpiteissä. Henkilöstön saatavuuteen liittyvien haasteiden vuoksi henkilöstömenot alittivat budjetoidun.

Palvelutuotanto perustuu vahvaan monituottajamalliin

Palvelutuotanto perustuu vahvaan monituottajamalliin laajan kumppaniverkostomme kanssa.

Eroamme tässä Uudenmaan hyvinvointialueiden kanssa muista hyvinvointialueista. Muut hyvinvointialueet tuottavat erikoissairaanhoidon itse ja sen kustannukset näkyvät hyvinvointialueen omina kustannuksina. Helsingissä ja Uudellamaalla nämä kustannukset näkyvät ostopalveluina.

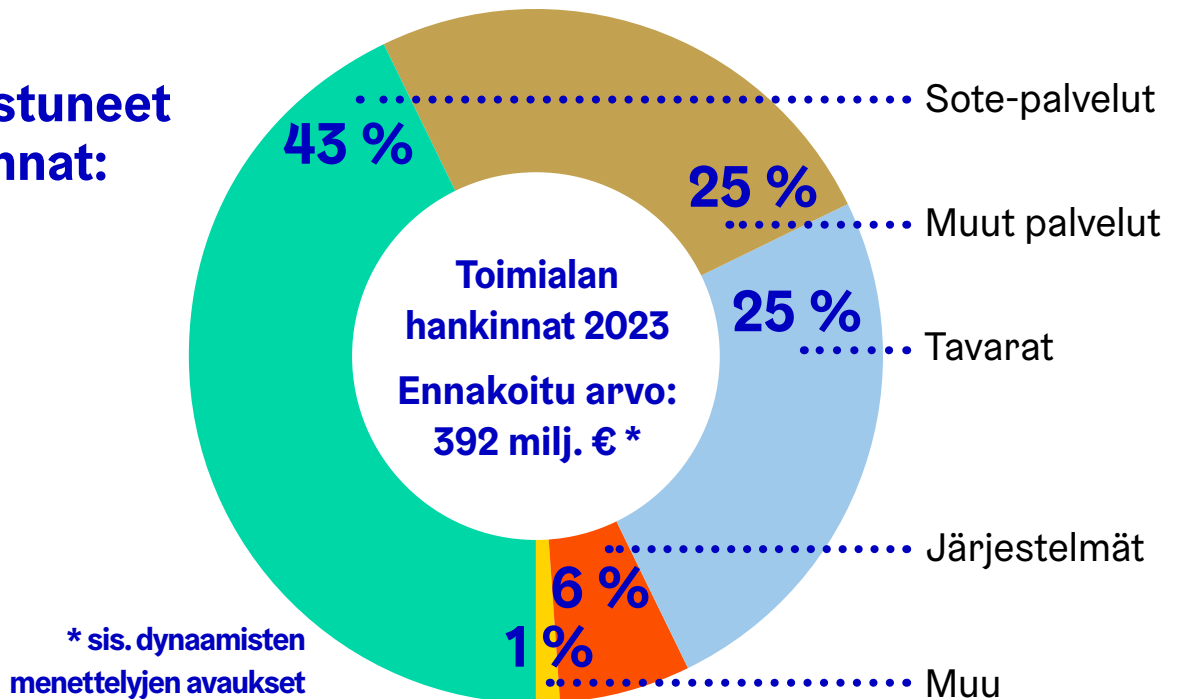

* Sisältää sote-palvelut, tavarat, muut palvelut ja it-järjestelmät

Vankkaa hankintaosaamista

Monituottajamalli edellyttää meiltä vankkaa hankintaosaamista sekä oman ja ostetun palveluntuotannon ohjausta ja valvontaa. Vuonna 2023 hankimme palveluja mm. kotihoitoon, vammaisten työ- ja päivätoimintaan, asiakaskuljetuksiin sekä kiireettömään suun terveydenhuoltoon.

Valmistuneet hankinnat: 75 kpl

1 200

Sopimuksia

1,22 mrd €

Sopimuskanta

771

Sopimus-kumppaneita

28

Palveluseleitä

Suurimmat voimassa olevat sopimuskokonaisuudet

280 milj. € 43 tuottajaa

Ikäntyneiden palveluasuminen

228 milj. € 256 tuottajaa

Lastensuojelun ympärivuorokautiset palvelut

150 milj. € 18 tuottajaa

Kehitysvammaisten ja autismikirjon henkilöiden asumispalvelut

Miljoonia asiakaskohtaamisia

Neuvola, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto

163 000 Äitiys- ja lastenneuvola
käynnit

102 000 Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto
käynnit

Terveysasemat ja hammashoito

593 000 Terveysaseman lääkärin vastaanotto
käynnit ja muu asiointi

1 507 000 Terveysaseman hoitajan vastaanotto
käynnit ja muu asiointi

463 000 Hammashoito
käynnit ja muu asiointi

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

238 000 Psykiatrian avohoito
käynnit ja muu asiointi

56 000 Psykiatrian vuodeosastohoitopäivät
päivää

46 000 Polikliininen päihdehuolto
käynnit

25 000 Päihdehuollon laitoshoidot
hoitovuorokaudet

780 000 Mielenterveysasiakkaiden asumispalvelut
vrk

690 000 Asunnottomien asumispalvelut
vrk

Lastensuojelu, aikuis-sosiaalityö ja vammaispalvelut

1 680 Kodin ulkopuolelle sijoitettuja
lasta / nuorta

286 000 Vammaispalvelun tehostettu palveluasuminen
vrk

29 000 Aikuissosiaalityö
asiakasta

15 000 Vammaispalvelut
asiakasta

Kotihoito ja Helsingin sairaala

3 686 000 Kotihoito
käynnit ja muu asiointi

1 511 000 Iäkkäiden pitkäaikainen ympärivuorokautinen hoito (palvelu- ja laitosasuminen)
vrk

11 040 Somaattinen sairaanhoito
päätyneet hoitojaksot

Pelastuslaitos

8 840 Hälytystehtävät

61 000 Ensihoitotehtävät

9 700 Onnettomuuksien ehkäisyvalvonnalliset tehtävät

Kehitimme määrätietoisesti palveluja

Asunnottomuus väheni .....

94 % helsinkiläisistä luottaa pelastuslaitokseen erittäin tai melko paljon .....

TOP
5

onnistumiset asiakaspalveluissa

94%

90

.....Kivikon terveysasema onnistui poistamaan hoitojonon

.....Ikäntyneet pääsivät nopeammin ympärivuorokautiseen hoitoon.

.....Kampin perhekeskuksen asiakkaat antoivat palvelusta huippuarvion (suositteluindeksi 90)

Avasimme uusia palveluja

Uusi pelastus-
asema
Konalaan

Omaperhe
– sähköinen
perhekeskus,
tietoa ja
palveluita lapsi-
perheille

Aistiohjausryhmä
toimintaterapiassa
olevien lasten
vanhemmille

Neljäs matalan kynnyksen mielenterveys-
palvelupiste Mieppi Pasilaan (yli 13-vuotiaille)

- Lastensuojelun
laitoshoidon
vaativan tason
vastaanotto-osasto
Auroranmäelle
- Pelastustoimen
kärkiyksikkö
Tapanilaan

- Lyhytterapia-
yksikkö
Pasilaan

Sotebotti Hester
– tietoa ja apua
asiakkaille 24/7

Nuorten
päihdepalvelu-
piste Pysäkki
Hertto-
niemeen

Pikaviestisovellus
yhteydenpitoon
lastensuojelun ja
perhesosiaalityön
nuorten asiak-
kaiden kanssa

Teknologiaa palvelun tukena

Laakson sairaalassa kokeilimme
Välkky-hoivarobottia yksin-
kertaisissa hoitotyön tehtävissä

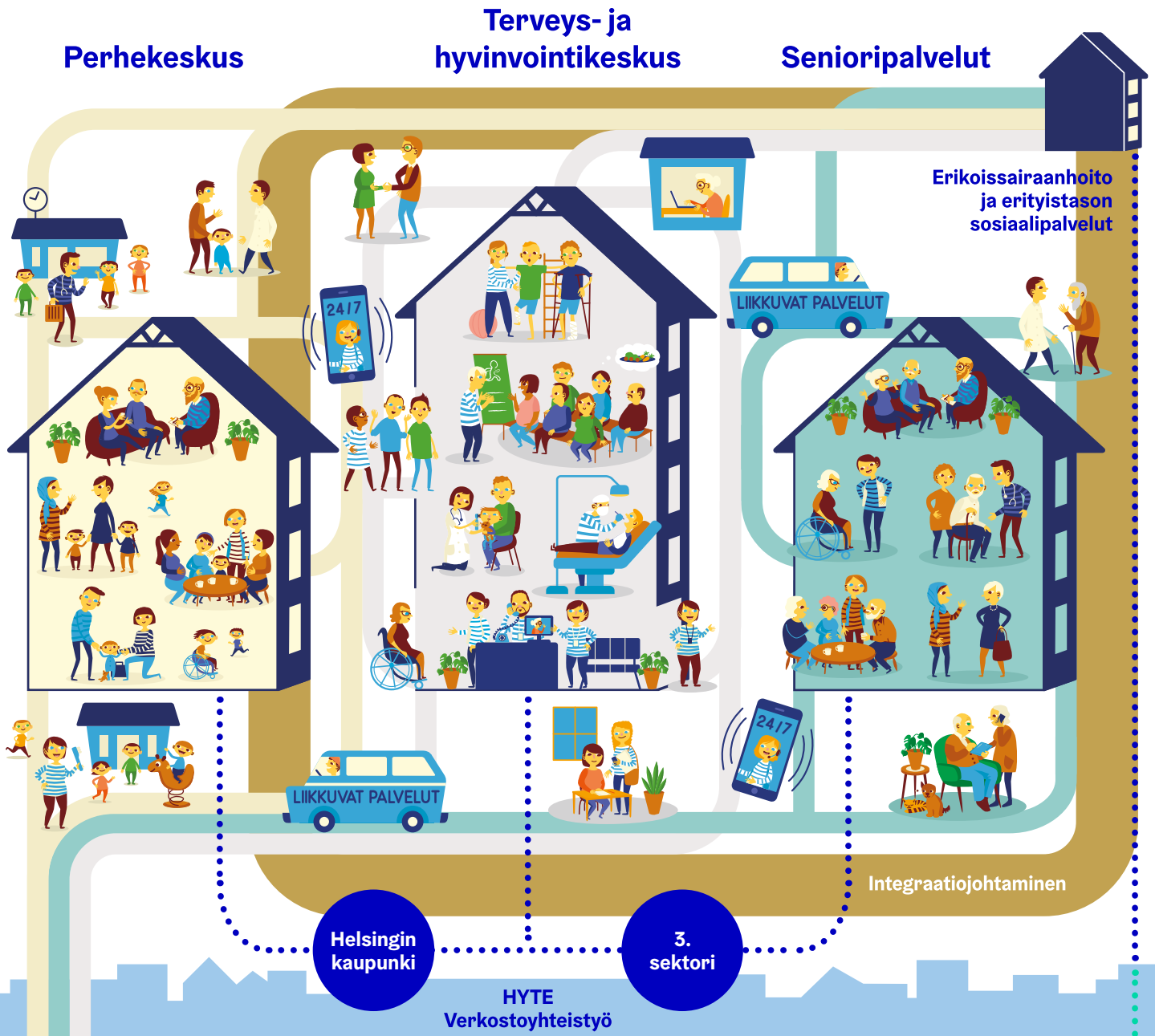
Vuosaaren terveys- ja hyvinvointi-
keskuksessa otettiin käyttöön
MedicubeX-itsemittauspiste

516 000
helsinkiläistä
käyttää Maisa-
palvelua

Tulevaisuuden sote-keskus

Helsingissä on jo usean vuoden ajan kehitetty palveluja kolmen toimintamallin kautta: terveys- ja hyvinvointikeskus, perhekeskus ja senioripalvelut.

Valtion rahoittamassa Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeessa (2020–2023) jatkoimme tätä kehittämistä ja kuvasimme toimintamallien keskinäiset suhteet:

Kaupunkistrategia ja palvelustrategia

Sujuva ja eheä palvelukokonaisuus asiakkaalle

Monituottajamalli

Omatuotanto
Ostopalvelut
Palvelusetelit

HUS
Järjestämis-
sopimus

Kestävää kasvua

EU-rahoitteinen Kestävän kasvun ohjelma tukee ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävästä kasvusta.

Vahvistaa ennalta-ehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista

Tukea tiedolla johtamista

Helsinki sai omaan hankkeeseensa **23 miljoonan euron rahoituksen vuosille 2023–2025**. Tavoitteenamme on hankkeen avulla:

Parantaa heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden hoidon ja palveluiden saatavuutta sekä purkaa hoito- ja palveluvelkaa

Ottaa käyttöön hoitotakuuta edistävät palvelumuotoillut digitaaliset innovaatiot.

Rakenteilla ja suunnitteilla olevia palvelupisteitä

Vaihe 2023:
Rakenteilla

Metsälän nuorten vastaanotto
Hyvösen lastenkoti
Kontulan pelastusasema

Laakson
yhteissairaala

Käyttöönottovuosi

2024

2025

2026

2027

2028

2029

2030

2031

2032

Vaihe 2023:
Suunnitteilla

Riihenkulman
lastenkodin
uudisrakennukset
Lemmilän
lastenkodin
uudisrakennus

Koskelan
seniorikeskus
Malmin
pelastus-
asema

Malmin
uusi
sairaala

Keskitetyt vainajatilat
Jakomäen palvelutalo
Tapanilan pelastusasema

Haagan perhekeskus
sekä terveys- ja
hyvinvointikeskus

Laajasalon
seniorikeskus

Myllypuron terveys- ja hyvinvointikeskuksen laajennus
Kampin terveys- ja hyvinvointikeskus
Vuosaaren seniorikeskus
Keskustan seniorikeskus
Pohjois-Haagan seniorikeskus
Vuosaaren pelastusasema

Malmin perhekeskus sekä
terveys- ja hyvinvointikeskus
Kannelmäki-Malminkartanon
seniorikeskus
Kruununvuorenrannan
pelastusasema

Kuuntelimme asiakkaitamme

Keskimääräinen suositteluindeksimme

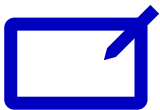
266 toimipistettämme mittaa asiakkaidensa suositteluhalukkuutta NPS-suositteluindeksillä.

15 %
Arvosanat
0–6,
arvostelijat

11 %
Arvosanat
7–8,
neutraalit

74 %
Arvosanat
9–10,
suosittelijat

[Kerromme tulokset verkkosivuillamme >](#)

Asiakkaamme antoivat meille:

131 100

palautetta toimipisteiden pika-palautelaitteilla, verkkolomakkeilla ja tekstiviestikyselyissä.

7 100

palautetta Maisa-palvelussa.

4 100

palautetta kaupungin palautepalvelun kautta.

Huolehdimme ympäristöstä

420
ekotukihenkilöä palveluissamme

Uudelle toimialalle saatiin voimaan Ekokompassi-ympäristösertifiointi ja valmisteltiin kestävän kehityksen ohjelma 2024–2026.

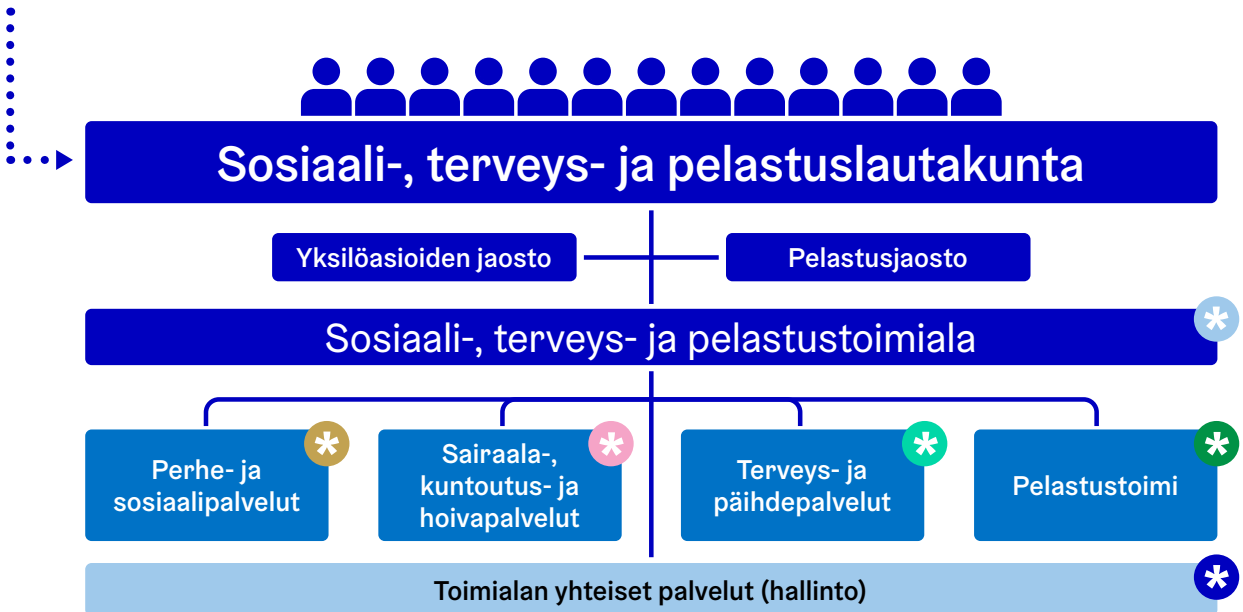

19 % (67/356)
henkilöautoista on sähköautoja

Organisaatiomme

Toimialamme tärkeimmistä päätöksistä vastaa sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta.

Lautakunnassa on 13 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Lautakunnan puheenjohtajana toimi sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan apulaispormestari Daniel Sazonov.

Toimialajohtaja Juha Jolkkonen

Perhe- ja sosiaalipalvelut, johtaja Maarit Sulavuori

- lapsiperheiden hyvinvointi ja terveys
- lastensuojelu ja perhesosiaalityö
- nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö
- vammaispalvelut

Sairaala, kuntoutus- ja hoivapalvelut, johtaja Seija Meripaasi

- arviointitoiminta
- kotihoito
- seniorikeskukset
- Helsingin sairaala

Terveys- ja päihdepalvelut, johtaja Leena Turpeinen

- terveysasemat ja sisätautien poliklinikka
- asumis-, kriisi- ja päihdepalvelut
- psykiatria
- suun terveydenhuolto

1.9.2023 psykiatria- ja päihdepalvelut jakautuivat asumis-, kriisi- ja päihdepalveluun sekä psykiatriaan.

Pelastuslaitos, pelastuskomentaja Jani Pitkänen

- pelastus ja ensihoito
- riskienhallinta
- huoltovarmuus
- pelastuskoulu

Toimialan yhteiset palvelut (hallinto), johtaja Tiina Mäki

- hankinta- ja sopimuspalvelut
- henkilöstö- ja kehittämispalvelut
- laki-, valvonta- ja yleishallintopalvelut
- talous-, strategia- ja suunnittelupalvelut
- tietojohdaminen ja tietohallintopalvelut
- tuki-, tila- ja turvallisuuspalvelut
- viestintäpalvelut ja osallisuus